

Asia: VN/8915/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä yleistä lausuttavaa esityskokonaisuudesta?

Esityksessä on paljon hyviä ehdotuksia, jotka mahdollistavat palvelutarpeeseen mukaisen asiakaspalvelun. Myös velvoittavia elementtejä ehdotuksessa on ja näiden toteuttaminen pitäisi vielä tarkastella. Sitten kun automatiikka toimii voidaan myös kaikkia velvoittaa profiilin julkaisemiseen. Luku- ja kirjoistustaidottomat olisi syytä jättää tämän ehdotuksen ulkopuolelle.

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa palveluprosessista?

Tavoitteena on parantaa työvoimapalveluiden toimivuutta ja keventää työnhakijan palveluprosessia. Toimivuuden parantaminen ja työnhakijan palveluprosessin keventäminen on kannatettavaa, tämän lisäksi harkintavallan lisääminen palveluprosessissa antaa paremmat mahdollisuudet räätälöidä oikeat palvelut oikeaan aikaan eri asiakasryhmille. Kotouttamis lain tavoitteena on nopeuttaa palveluprosessia ja siten saada heidät nopeammin työmarkkinoille. Hidas palveluprosessi ei tue tätä. Pakolaisten nopeampi pääsy työmarkkinoille edellyttäisi nopeampaa pääsyä kielikoulutukseen, kun suomen tai ruotsinkielen osaamisten edesauttaa työmarkkinoille pääsyä.

2. Koetteko alkuhaastattelun järjestämisen määräajan pidentämisen viidestä arkipäivästä kymmeneen arkipäivään kannatettavana?

Tämä muutos kannatettavaa nykyisillä resursseilla. Antaa myös mahdollisuuden laadukkaampiin haastatteluihin

3. Onko täydentävien työnhakukeskustelujen perustuminen asiakkaiden palvelutarpeeseen mielestänne tarkoituksenmukaista?

Ensin todetaan, että työnhakukeskustelut tulee järjestää kaikille työnhakijoille kolmen kuukauden välein. Toisessa kappaleessa todetaan, että työnhakukeskustelut tulisi järjestää hakijan palvelutarpeen mukaisesti. Mikäli asiakas esim. odottaa terveydentilan tutkimuksiin, kolme kuukautta on aivan liian lyhyt aika tarkistaa palvelutarvetta uudestaan. On asioita mihin työvoimaviranomainen ei voi vaikuttaa ja niiden eteneminen on muiden viranomaisten käsissä ja täten

on turhaa tarkistaa palvelutarvetta ja työnhakusuunnitelmaa kolmen kuukauden välein. Näissä tilanteissa tarkastelujakson pituuden välit voisivat olla harkinnanvaraisia ja asiakkaan ilmoitusvelvollisuutta olisi syytä täydentää.

4. Näettekö nykyisestä muistutuskäytännöstä luopumisen ja työnhaun voimassaolon päättyminen ensimmäisestä asioinnin laiminlyönnistä kannatettavana?

Tämä muutos on kannatettavaa

5. Koetteko työllistymissuunnitelmien sisältöjen määrittelyn olevan palveluprosessin toimivuuden kannalta oleellisia?

Tämä ei ole oleellista. Työnhakusuunnitelma lähtee aina asiakkaan palvelutarpeesta ja se muodostaa myös sisällön.

6. Koetteko asiakkaiden palveluprosessiin sisältyvien asiakastapaamisten sisältöjen määrittelyn olevan palveluprosessin toimivuuden kannalta oleellisia?

Raamit on tultava laista, mutta sisällön tarkempi määrittely ei ole tarpeen.

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa työnhakuvelvollisuutta koskevista muutoksista?

-

2. Näettekö, että alennetun työnhakuvelvollisuuden asettamisen yhteydessä arvioitavissa seikoissa on huomioitu oleelliset tekijät?

? Mikäli muu osaamisen alla on myös asiakkaan kielitaito, niin sitten on oleelliset asiat huomioitu. Muutos työnhaun tilanteessa ei aina tarvitse olla myönteinen, mutta voi olla ilmeisen turhaa määrittellä työnhakuvelvollisuus muutoksesta johtuvista syistä.

3. Tukeeko työnhakuvelvollisuutta koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen ja tietyistä poikkeuksista luopuminen työnhakuvelvollisuuden tarkoituksenmukaista asettamista?

Kyllä

4. Työnhakuvelvollisuuteen ehdotettavat muutokset tuovat tietyt asiakasryhmät (esim. osa-aikatyössä olevat sekä henkilöt, joilla on tiedossa myönteinen muutos työnhaun tilanteeseen) yleisen työnhakuvelvollisuuden alentamisen kriteerien piiriin. Näettekö tämän kannatettavana?

Tämä on kannatettavaa, kts. aikaisempi maininta asiaan liittyen

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa työtarjouksiin tehtävistä muutoksista?

Ehdotukset ovat kannatettavia ja selkeyttää prosessia. Tämä lisää varmasti omalta osalta työllisyyttä.

2. Tukeeko työtarjouksiin heti työnhaun alusta alkaen ehdotettava velvoittavuus työllistymistä ja työtarjousmenettelyn tarkoituksenmukaista toimeenpanoa?

Kyllä ehdottomasti, työtä on haettava aktiivisesti heti ja velvoittavuus tukee tätä.

3. Selkeyttääkö työtarjouksiin ehdotetut muutokset kokonaisuutena työtarjouksia koskevaa sääntelyä?

Kyllä

1. Onko teillä lausuttavaa työnhakijalle tai työvoimaviranomaiselle ehdotetusta velvollisuudesta työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen palvelualueella?

On hyvä, että tästä tehdään velvoittava. Lisää julkaisujen määrää ja siten myös mahdollisia työllistymisiä. Se, että työvoimaviranomainen tekisi työnhakuprofiilin työnhakijan puolesta ei ole kannatettavaa. On asiakasryhmiä, jotka eivät syystä tai toisesta kykene profiilia tekemään ja se että työvoimaviranomainen tekisi sen heidän puolestaan sitoo henkilöstö resursseja liikaa.

2. Onko teillä lausuttavaa työnhakijoiden työnhakuprofiilissa olevien henkilötietojen (koulutus, työkokemus, muu osaaminen ja työtoiveet) julkaisemisvelvollisuudesta ehdotetussa muodossa julkisena tietopalveluna?

Niin kauan kun kyseessä on anonyymisti vaadittu toimenpide niin emme näe sitä ongelmallisena.

3. Onko teillä lausuttavaa työnhakuprofiilien tietovarantoa koskevista muutoksista?

-

4. Onko teillä muuta lausuttavaa palvelualueella tai työnhakuprofiileja koskeviin muutoksiin?

Miten varmistetaan laatu työnhakuprofiilien suhteen. Huonosti tehty profiili ei houkuttele työnantajia ottamaan yhteyttä. Laadukkaat työnhakuprofiilit lisäävät työnantajien kiinnostusta alustalle, mutta mikäli näin ei käy voi vaikutus olla päinvastainen. Voiko automaation kautta pakottaa täyttämään kaikki tarvittavat osiot ja siten varmistaa laatu?

1. Onko teillä lausuttavaa koulutusta vailla olevia nuoria koskevista muutoksista? Erityisesti Opetushallitusta ja Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskusta pyydetään muun ohella arvioimaan esitettyjen muutosten kohderyhmien suuruutta, koska työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole ollut käytettävissään tähän tarvittavia tilastotietoja.

Tämä on kannatettava muutos. Koulutus muodot ovat muuttuneet ja vaikka koulutus ei johtaisi tutkintoon voi se antaa kipinän jatko opiskelulle.

2. Onko teillä lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevista muutoksista?

-

3. Onko teillä lausuttavaa muista työttömyysturvamuutoksista?

-

1. Onko teillä lausuttavaa työllisyysvaikutusarvioihin?

Työllisyysvaikutusarvioit ovat todella haasteellisia tehdä ja perustuvat valistuneisiin arvauksiin. Ovat siis todella epävarmoja, miten toteutuvat.

2. Onko teillä lausuttavaa liittyen työvoimaviranomaisvaikutuksiin?

Tähän ihan selkeästi vaikuttaa se minkälainen asiakaskunta alueella on ja miten digi taitoisia he ovat. Mikäli työnhakuprofiilin julkaiseminen vaatii paljon kädestä pidettävää ohjausta luo se lisäresurssi tarpeita tämän asian käyttöönotossa.

3. Onko teillä lausuttavaa muista vaikutusarvioista?

-

Muuta lausuttavaa?

-

Nummela Juha
Pohjanmaan työllisyysalue